

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒๔ สมัยสามัญนิติบัญญัติ (เป็นพิเศษ)
วันศุกร์ที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยสุพัตรา พรหมศร

สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

การประชุมเริ่มในเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา นายนิคม ไวยรัชพานิช ประธานวุฒิสภา ขึ้นบัลลังก์เปิดประชุม จากนั้นที่ประชุมเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ๒ ฉบับ

- **ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.** ซึ่งเป็นร่าง ฯ ที่คณะกรรมการวิสามัญ วุฒิสภาพิจารณาเสร็จแล้วและเข้าสู่การพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภาครั้งนี้เพื่อลงมติให้ความเห็นชอบในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ซึ่งสาระสำคัญของร่างฯนี้มีเหตุผลโดยที่ปัจจุบันไทยเรามีปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศเป็นอย่างมาก แต่ปรากฏว่ากฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถใช้บังคับเพื่อดำเนินคดีกับการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับไทยเราได้ลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร จึงสมควรกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำความผิดดังกล่าว รวมทั้งวิธีการสืบสวน สอบสวนการกระทำความผิด จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายใช้บังคับโดยร่าง ฯ นี้ก็ได้มีการกำหนดความหมายของบทนิยามคำว่า “องค์กรอาชญากรรม” เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์สากลปัจจุบัน โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการสืบสวนสอบสวนคดีองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้มีความชัดเจน และให้ขอบเขตพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีจับกุม ยึดหรืออายัด และการกักตัวบุคคลได้ รวมทั้งมีการกำหนดบทกำหนดโทษการกระทำความผิดที่เข้มงวดเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ภายหลังการอภิปรายของสมาชิกและตอบซักถามของคณะกรรมการฯแล้วที่ประชุมฯได้ลงมติเห็นชอบในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ พร้อมเห็นชอบข้อสังเกตทั้งหมด ๕ ประเด็น ได้แก่ ๑. คำนิยามคำว่า “ความผิดร้ายแรง” ตามร่างมาตรา ๓ นั้น ที่กำหนดความผิดอาญาโทษจำคุกสูงสุด ๔ ปีขึ้นไปหรือโทษสถานหนักกว่า ถือเป็นอัตราโทษที่ต่ำเกินไป และอาจส่งผลกระทบต่อผู้กระทำความผิดอาญาที่ไม่ร้ายแรง เช่น ความผิดฐานนำเข้า ส่งออกสัตว์ผิดกฎหมาย อันเป็นความผิดที่ไม่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ แต่ความผิดฐานนี้มีอัตราโทษจำคุกขั้นต่ำตั้งแต่ ๔ ปีขึ้นไป ดังนั้นความผิดฐานนำเข้า ส่งออกสัตว์ผิดกฎหมายจึงอยู่ในความหมายของคำว่า ความผิดร้ายแรง ซึ่งอาจไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัตินี้ที่ต้องการป้องกันปราบปรามและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเป็นสำคัญ ฉะนั้น จึงควรบัญญัติให้อัตราโทษจำคุกตามร่างฯนี้มากกว่าสี่ปี 2. บทนิยามคำว่า “พนักงานสอบสวน” ให้หมายถึงพนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาความผิดที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติตามร่างพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น ซึ่งได้หมายความรวมถึงพนักงานสอบสวน ผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาทุกประเภทตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 3. การออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในอาชญากรรมข้ามชาติ ตามร่างมาตรา ๔ ซึ่งบัญญัติให้อัยการสูงสุดเป็นผู้มีอำนาจออกข้อบังคับ

นั้น อัยการสูงสุดควรให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมปรึกษาหารือและหาแนวทางร่วมกันในการกำหนดข้อบังคับเพื่อให้เกิดความรอบคอบและประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานต่อไป ๔. การบัญญัติให้ผู้กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘๘ และมาตรา ๘๘/๑ ดังนั้น ร่างมาตรา ๑๐ ซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน อาจจะขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๐ หรือไม่ ๕. การสืบสวนและสอบสวนการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ตามมาตรา ๑๔ ให้อำนาจพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่อื่นโดยไม่มีหมายค้น เพื่อตรวจค้นเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยได้ว่ามีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดชุกซ่อนอยู่ในเคหสถานหรือสถานที่ดังกล่าวและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากปล่อยให้นั้นเข้า ทรัพย์สินหรือพยานหลักฐานอาจถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลายหรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม ซึ่งตามบทบัญญัติดังกล่าวอาจทำให้เกิดปัญหาต่อการใช้ดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ในการเข้าตรวจค้น จับกุม และกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ดังนั้นควรมีมาตรการควบคุมการใช้ดุลยพินิจของพนักงานและเจ้าหน้าที่เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน

- พิจารณาร่างพระราชบัญญัติศาลการ ว่าด้วยการอนุวัติการให้เป็นไปตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งร่างฯ นี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญอาทิการเพิ่มบทนิยามคำว่า เขตศาลการเพื่อกำหนดให้ที่ทำการของศาลการหรือสำนักงานศาลการในพื้นที่ร่วมกันหรือเขตพื้นที่ควบคุมร่วมกันถือเป็นศาลการสามารถเข้าไปปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ได้ มีการกำหนดคำนิยามคำว่า “พื้นที่ควบคุมร่วมกัน” และเขตพื้นที่ควบคุมร่วมกัน รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำความผิดในพื้นที่ควบคุมร่วมกันให้มีความชัดเจน รวมทั้งการกำหนดการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายใดๆ สำหรับการผ่านราชอาณาจักรตามอัตราที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวง

ร่าง ฯ นี้ที่ประชุม ฯ ลงมติเห็นชอบในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓

หลังจากนั้น ประธานในที่ประชุมได้สรุปผลการประชุมของวุฒิสภาในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติตั้งแต่วันที่ ๒๑ ธ.ค.๒๕๕๕ - ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖ ให้ที่ประชุมฯ ทราบดังนี้

- มีการประชุมวุฒิสภาทั้งสิ้น ๒๔ ครั้ง โดยใช้เวลาในการประชุมทั้งสิ้น ๑๒๔ ชั่วโมง ๓๐ นาที เวลาในการหารือเรื่องต่างๆ ก่อนเปิดการประชุม ๑๓ ชั่วโมง ๕๕ นาที
- ผลการดำเนินการด้านกฎหมาย ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาจำนวน ๒๑ ฉบับ โดยวุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ๑๑ ฉบับ และวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมจำนวน ๕ ฉบับ นอกจากนี้วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมแต่สภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วย และมีการตั้งคณะกรรมการพิจารณาาร่วมกัน โดยเห็นชอบด้วยจำนวน ๕ ฉบับ ร่างพ.ร.บ.ที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมรอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา จำนวน ๑๐ ฉบับ และร่างพ.ร.บ.ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒ ฉบับ พระราชกำหนดที่วุฒิสภาอนุมัติ จำนวน ๑ ฉบับ

- ผลการดำเนินงานด้านกระทู้ถาม มีจำนวนกระทู้ถามที่ขอตอบในที่ประชุมจำนวน ๑๓๔ กระทู้ตอบแล้ว ๓๐ กระทู้ กระทู้ค้างตอบ ๑๐๓ กระทู้ กระทู้ตกไป 1 กระทู้ นอกจากนี้มีกระทู้ถามที่สมาชิกยื่นและขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษาจำนวน ๑๕กระทู้ ตอบแล้ว ๗ กระทู้ ค้างตอบ ๘ กระทู้
- ผลการดำเนินงานด้านอื่นๆ ที่ประชุมวุฒิสภา ได้มีการพิจารณาเลือกหรือให้ความเห็นชอบบุคคลให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น จำนวน 4 ครั้ง
จากนั้นเลขาธิการวุฒิสภาได้อ่านพระบรมราชโองการประกาศพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ พุทธศักราช ๒๕๕๖

ปิดประชุมเวลา ๑๓.๔๓ นาฬิกา